

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 10.6.2011
COM(2011) 345 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА 2010 Г. ОТНОСНО ОТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ
ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ И НАЦИОНАЛНИТЕ ПАРЛАМЕНТИ**

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Отношенията на Комисията с националните парламенти през 2010 г. бяха белязани от редица значителни институционални и политически събития.

2010 г. беше първата пълна година на прилагане на новия Договор от Лисабон. След влизането му в сила в края на 2009 г. ролята на националните парламенти беше значително засилена, по-специално с новия контролен механизъм за субсидиарност, който ярко изпъква сред новите права на националните парламенти, установени в член 12 от ДЕС (Договора за Европейския съюз).

Освен това на 9 февруари 2010 г. встъпи в длъжност новата Комисия, като почти едновременно с това започна да се прилага контролният механизъм за субсидиарност. При първата задълбочена размяна на мнения по този въпрос в новата колегия председателят Барозу и заместник-председателят Шефчович наблегнаха на важността на националните парламенти и подчертаха, че този въпрос ще заема челно място в политическата програма на Комисията¹.

Накрая, 2010 г. беше белязана от икономическата криза и от съвместните усилия за адекватна реакция спрямо нея. Този въпрос присъстваше редовно в дневния ред на обсъжданията между националните парламенти и Комисията в рамките на КОСАК, на заседанията на съвместните парламентарни комитети или по време на многобройните посещения от заместник-председателя Шефчович в националните парламенти. Икономическото управление беше друга основна тема, на която националните парламенти обърнаха внимание в контекста на политическия диалог.

В настоящия шести годишен доклад се посочва как Комисията е изпълнила горепосочените нови разпоредби на Договора от Лисабон и се прави първоначален обзор на функционирането на контролния механизъм за субсидиарност (раздел 2)². В раздел 3 на доклада се прави преглед на развитието през 2010 г. на политическия диалог, започнат от председателя Барозу през 2006 г., що се отнася не само до основните теми, обсъдени от националните парламенти, но също и до различните видове контакти между националните парламенти и Комисията. Накрая, в доклада се излага виждането на Комисията относно развитието на отношенията ѝ с националните парламенти в близкото бъдеще (раздел 4).

2. ПРИЛАГАНЕ НА ДОГОВОРА ОТ ЛИСАБОН: НОВИЯТ КОНТРОЛЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА СУБСИДИАРНОСТ

През 2010 г. контролният механизъм за субсидиарност функционираше безпроблемно благодарение не само на щателната подготовка от двете страни през предходната година, но и на отличното сътрудничество и конструктивните контакти между

¹ PV(2010) 1920 окончателен.

² В доклада на Комисията относно субсидиарността и пропорционалността – 18-ти доклад относно „по-доброто законотворчество“ за 2010 г., който се приема успоредно с настоящия доклад, ще бъдат разгледани по-подробно някои случаи на повдигнати от националните парламенти опасения относно субсидиарността, като по този начин ще бъде допълнен анализът на новия контролен механизъм за субсидиарност.

Комисията и националните парламенти през цялата година. Като продължение на писмото от 1 декември 2009 г.³, с което Комисията информира националните парламенти и другите институции за това как възнамерява да приведе новия механизъм в действие, на 6 февруари Комисията изпрати на националните парламенти първото предложение, попадащо в обхвата на контролния механизъм за субсидиарност⁴. Първото мотивирано становище, с което официално се изразяват опасения относно съответствието с принципа на субсидиарност, бе получена на 29 април⁵.

Участие на националните парламенти и насоченост на тяхното внимание

През 2010 г. Комисията изпрати на националните парламенти 82 проекта на законодателни актове, попадащи в обхвата на контролния механизъм за субсидиарност, и получи общо 211 становища, свързани с тези предложения. Около три четвърти от становищата бяха получени в рамките на осем седмици след изпращането на официалното писмо за предаване (т. нар. „lettre de saisine“), което ясно показва, че националните парламенти са повишили своя капацитет в отговор на новия Договор и са в състояние да реагират на предложенията на Комисията много по-бързо отпреди. От тези 211 становища 34⁶ (около 15 %) са мотивирани становища, в които се заключава, че дадено предложение или част от него е в нарушение на принципа на субсидиарност⁷. Почти всички от тези становища (30 от 34) бяха получени през последните три месеца от годината.

Повечето от становищата, в които се изразяват опасения относно субсидиарността, се отнасят до законодателни предложения, приети в областта на политиката за селското стопанство (13)⁸, вътрешните работи (9) и вътрешния пазар и услугите (7). Следва да се отбележи, че становищата, получени през първите три месеца на 2011 г. потвърждават факта, че привеждането в съответствие на законодателството в областта на селското стопанство е понастоящем една от основните области, в които националните парламенти изразяват своите опасения относно субсидиарността. Към момента най-много мотивирани становища относно субсидиарността бяха предоставени във връзка с предложението на Комисията за директивата за сезонните работници⁹, по което общо девет камари отбелязаха проблеми, свързани със субсидиарността¹⁰. Като се изключи това, вниманието на националните парламенти беше като цяло по-малко съсредоточено и координирано, отколкото при проверките за субсидиарност на КОСАК, които бяха преустановени след влизането в сила на Договора от Лисабон.

³ http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/relations/relations_other/npo/index_en.htm.

⁴ Предложение относно финансовото участие на Европейския съюз в Международния фонд за Ирландия (2007—2010 г.) — COM(2010) 12.

⁵ Становище на полския сенат по предложението на Комисията относно преразглеждането на Регламента за FRONTEX, http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/relations/relations_other/npo/poland/2010_en.htm.

⁶ В това число и 4 становища, които са пристигнали след 8-седмичния срок или не са били приети от съответните камари в съответствие с техните вътрешни правила.

⁷ За пълен списък вж. Доклад на Комисията относно субсидиарността и пропорционалността – 18-ти доклад относно „по-доброто законотворчество“ за 2010 г.

⁸ Повечето от тези становища се отнасят до предложения, целящи привеждането в съответствие на достиженията на правото на ЕС в областта на селското стопанство с членове 290 и 291 от Договора от Лисабон.

⁹ COM(2010) 379.

¹⁰ Двете нидерландски камари изпратиха съвместно становище, което прави общо осем становища от девет камари.

Камарите, които изразиха най-много опасения относно субсидиарността през 2010 г., са полският сенат (4), шведският Riksdag (3), Камарата на общините на Обединеното кралство (3), френският сенат (3) и люксембургската камара на депутатите (3). От началото на 2011 г. личи също така, че двете полски камари (т. нар. *Sejm* и сенатът), както и люксембургският парламент продължават да са особено активни в съставянето на мотивирани становища по отношение на спазването на принципа на субсидиарност.

Съдържание и форма на становищата на националните парламенти

Що се отнася до съдържанието на становищата, предоставени в контекста на контролния механизъм за субсидиарност, получените през 2010 г. 34 мотивирани становища изразяват, като се изключат някои много специфични опасения, загриженост за определени хоризонтални или институционални проблеми. Те са свързани, от една страна, с липсата или непълнотата на обосновката за субсидиарността в обяснителните меморандуми на съответните предложения¹¹, което някои национални парламенти виждат като официално нарушение на принципа на субсидиарност, а от друга страна, с новия режим на делегираните актове. По този въпрос националните парламенти поставиха под съмнение обективността на критериите, върху които се основава изборът на правомощията, които се предоставят на Комисията. Те считат, че в някои случаи с използването на делегирани актове на Комисията биха били прехвърлени правомощия, които според тях трябва да бъдат под контрола на държавите-членки¹². Това мнение беше изразено неколкратно в няколко от мотивираните становища, получени през първите три месеца на 2011 г.

Някои национални парламенти предпочитат да изпращат становища в рамките на контролния механизъм за субсидиарност единствено в случаите, в които те считат, че е налице нарушение на принципа на субсидиарност (например Камарата на общините и Камарата на лордовете на Обединеното кралство, шведският Riksdag, полските сенат и *Sejm* и френският Сенат), то други (например португалският и румънският парламент, както и италианските сенат и камара на депутатите) информират Комисията и за своите положителни становища.

Обхват на контролния механизъм за субсидиарност

През първата половина на 2010 г. неколкратно беше осъществена писмена и устна размяна на мнения между Комисията и националните парламенти по отношение на обхвата на контролния механизъм за субсидиарност. В отговор на повдигнати от националните парламенти конкретни въпроси Комисията поясни, че новият механизъм обхваща само проекти на законодателни актове, т.е. предложения, които се приемат чрез обикновената законодателна процедура или чрез специална такава¹³, при условие

¹¹ Протокол 2, член 5.

¹² Вж. също Доклад на Комисията относно субсидиарността и пропорционалността – 18-ти доклад относно „по-доброто законотворчество“ за 2010 година.

¹³ Член 289 постановява, че законодателни актове са правните актове, приети по законодателна процедура, като законодателната процедура може да бъде обикновена законодателна процедура или специална законодателна процедура. Поради това, когато в правното основание по Договора няма изрично позоваване на дадена законодателна процедура, обикновена или специална, то от формална гледна точка въпросният акт не е законодателен акт.

че те не попадат в изключителната компетентност на Съюза¹⁴. Европейският парламент и Съветът споделят това тълкуване.

Въпреки това в отговорите си до националните парламенти Комисията ясно посочи, че в контекста на политическия диалог, разбира се, тя би взела предвид и становища по предложения, които не са проекти на законодателни актове, и би им предоставила политическа оценка и отговори по тях.

Сътрудничество между институциите

Що се отнася до другите европейски институции, бяха установени тесни контакти и размяна на мнения със Съвета и Европейския парламент, които създадоха свои собствени процедури за прилагане на контролния механизъм за субсидиарност и за разглеждане на становищата, получени от националните парламенти. Въпреки че трите институции боравят относително независимо с новия механизъм и поддържат много специфични отношения с националните парламенти, следва да се изтъкне, че в преразгледаното рамково споразумение между Комисията и Европейския парламент от октомври 2010 г. и двете институции се ангажират да си сътрудничат за прилагането на протокол № 2 към Договора от Лисабон.

Препокриване между контролния механизъм за субсидиарност и политическия диалог

Като се има предвид, че във всички споменати по-горе случаи праговете, посочени в протокол № 2 за задействане на процедурите на т.нар. „жълт картон“ или „оранжев картон“, далеч не бяха достигнати, Комисията отговори поотделно на всяко от становищата, с които се изразяваха опасения относно субсидиарността, в контекста на политическия диалог. Натрупаният по време на първата година опит от прилагането на контролния механизъм за субсидиарност показва, че изискванията на Договора, съгласно които националните парламенти могат да задействат процедурите на „жълт картон“ или „оранжев картон“ са доста строги, и потвърждава онова, което вече бе наблюдавано през предходните години: сравнително малък процент от становищата, изпратени до Комисията, повдигат въпроси, свързани със субсидиарността, като националните парламенти продължават да са заинтересовани преди всичко от започването на диалог с Комисията относно същността на нейните предложения и инициативи.

Това ясно показва значението и добавената стойност от продължаването на политическия диалог, който — когато праговете от протокол № 2 не са достигнати и официалният механизъм в Договора за преглед на предложенията не е задействан — представлява основната рамка за обмен на информация между Комисията и националните парламенти.

3. ПОЛИТИЧЕСКИ ДИАЛОГ

3.1. Становищата на националните парламенти и отговорите на Комисията

Участие

¹⁴ Член 3 отДФЕС.

Отношенията на Комисията с националните парламенти продължават да са съсредоточени върху политическия диалог, като контролният механизъм за субсидиарност е само част от него. Започнатият през 2006 г. от председателя Барозу процес на размяна на писмени становища и отговори постепенно се засили през годините. Общият брой на становищата, изпратени от националните парламенти през 2010 г., включително в контекста на контролния механизъм за субсидиарност, достигна 387. Това представлява увеличение от над 55 % в сравнение с предходната година. Тази очевидно възходяща тенденция се запазва и през 2011 г., като до края на май 2011 г. са получени над 250 становища.

Що се отнася до степента на участие на националните парламенти в този диалог през 2010 г.¹⁵ и в сравнение с положението преди влизането в сила на Договора от Лисабон, около една трета от камарите участваха по-активно в обмена с Комисията, включително някои камари, които не бяха участвали изобщо през предходната година (например двете полски камари, Камарата на общините на Обединеното кралство и финландския парламент). Следва да се отбележи, че особено броят на становищата на италианския сенат, а също и на италианската камара на депутатите и на австрийския Nationalrat значително се увеличи през 2010 г., когато за първи път в политическия диалог участваха и румънският и испанският национален парламент.

Степента на участие на друга една трета от камарите не се промени значително през 2010 г., а останалата една трета участваха в по-малка степен, отколкото преди. Комисията продължава да насърчава тези парламенти, които по различни причини засега са решили да не участват активно в директния обмен с Комисията, да се присъединят към този политически диалог, който служи за допълване на контрола, упражняван от техните собствени правителства, с ново измерение за комуникация и дебати на европейско равнище.

Обхват

Получените през 2010 г. 387 становища се отнасяха до над 170 различни документи на Комисията, което потвърждава онова, което вече беше отбелязано в предишните години, а именно, че националните парламенти се интересуват от широк кръг от теми. За повечето документи бяха получени между 1 и 3 становища, като само 25 предложения или инициативи бяха предмет на коментари от повече от четири камари и само 10 — от шест или повече камари¹⁶.

В контекста на политическия диалог сред най-коментираните през 2010 г. документи бяха и тези, които доведоха също и до най-голям брой мотивирани становища в контекста на контролния механизъм за субсидиарност, а именно директивата за сезонните работници¹⁷ и директивата относно схемите за гарантиране на депозитите¹⁸. Други инициативи, върху които се съсредоточиха становищата на националните парламенти, бяха, например, гражданската инициатива¹⁹, Зелената книга относно европейските пенсионни системи²⁰ и стратегията „Европа 2020“²¹. Икономическото

¹⁵ Вж. таблицата в приложение 1.

¹⁶ Вж. таблицата в приложение 2.

¹⁷ COM(2010) 379.

¹⁸ COM(2010) 368.

¹⁹ COM(2009) 622 и COM(2010) 119.

²⁰ COM(2010) 365.

управление беше друг основен въпрос, по който през 2010 г. и в началото на 2011 г. националните парламенти изразиха становища²².

Областите на политиката, които през 2010 г. бяха предмет на по-голямата част от становищата на националните парламенти в контекста на политическия диалог, бяха правосъдието и вътрешните работи, вътрешния пазар и услугите и селското стопанство²³. Малко по-малко от 10 % от 387-те становища се отнасяха до документи за програмиране, институционални въпроси или междуинституционални отношения, като много малко национални парламенти изразиха своите становища относно работната програма на Комисията.

Следва да се отбележи, че след влизането в сила на Договора от Лисабон националните парламенти изглежда отделят по-голямо внимание на законодателните документи. Делът на незаконодателните документи (като съобщения, зелени книги или бели книги) е спаднал до по-малко от една трета в сравнение с една втора през предходните години. Чешкият сенат, италианската камара на депутатите, немските Бундесрат и Бундестаг, Камарата на лордовете на Обединеното кралство, както и шведският и датският парламент обаче все още коментират по-често незаконодателните документи, отколкото законодателните. Комисията изрично приканва националните парламенти да изразяват своите виждания и по предзаконодателни документи, както и да участват активно в открити консултации²⁴, тъй като според нея това е особено ефективен начин за националните парламенти да допринасят конструктивно и положително за формулирането на бъдещите инициативи и законодателство на ЕС. Комисията отново подчертава ангажимента си да взема предвид коментарите на националните парламенти, получени по време на предзаконодателния етап.

През 2010 г. Комисията продължи да отговоря съгласно своите добре установени вътрешни процедури²⁵ на всички становища на националните парламенти, които съдържат съществени коментари или въпроси. Отговорите се подписват от заместник-председателя Шефчович в рамките на неговите междуинституционални отговорности. Комисията прави всичко възможно, за да предоставя отговори в рамките на доброволно определения от нея срок от три месеца.

Политическият диалог по ключови теми:

Като се има предвид, че документите на Комисията, по които в рамките на политическия диалог са се произнесли повече от четири или пет камари, са все още много малко на брой, прегледът по-долу е съсредоточен върху избрани ключови инициативи и политики, на които националните парламенти отделиха особено внимание през 2010 г.

- Европейска гражданска инициатива

²¹ COM(2009) 647 и COM(2010) 2020.

²² COM(2010) 250, COM(2010) 367 и COM(2010) 522—527.

²³ Вж. таблицата в приложение 3.

²⁴ http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_bg.htm.

²⁵ Вж. годишен доклад за 2009 г. относно отношенията между Комисията и националните парламенти (COM (2010) 291).

Като цяло националните парламенти изразиха силна подкрепа за инициативата, както в становищата си относно зелената книга, така и в тези относно законодателното предложение. По отношение на минималния брой държави-членки, от които трябва да произхождат подписалите дадена гражданска инициатива лица, всички камари, които предоставиха коментари при политическия диалог, заявиха, че прагът от една трета е твърде висок и някои от тях поискаха той да бъде намален до една четвърт, като накрая това залегна в окончателния текст. Освен това според повечето национални парламенти, които дадоха становище по тази инициатива, една година за събиране на подписи е достатъчна, като само две камари призоваваха за период от 18 месеца. В окончателния регламент се предвижда срок от една година. По-голямата част от националните парламенти, които изпратиха становища относно зелената книга, считат също така, че следва да бъде предвиден шестмесечен срок, в който Комисията да има възможност да разгледа дадена гражданска инициатива, като това бе предложено впоследствие от Комисията в нейното законодателно предложение (включително два месеца, през които Комисията да вземе решение относно допустимостта на инициативата). Срокът за разглеждане на дадена гражданска инициатива и за оповестяване на планираните мерки беше съкратен с още един месец в окончателния регламент.

- Сезонни работници

Това е предложението, във връзка с което Комисията получи най-много становища от националните парламенти. Девет камари заявиха, че принципът на субсидиарност е бил нарушен, тъй като те смятат, че материята е вече достатъчно регулирана на национално равнище, че ЕС не може да взема адекватни решения по отношение на националните особености и че предложението може да не постигне целта за управление на миграционните потоци, като се има предвид, че държавите-членки продължат да упражняват контрол върху броя на допусканията граждани на трети държави²⁶. Същевременно девет камари изразиха становища в контекста на политическия диалог²⁷, в които повдигнаха други опасения и въпроси по същество спрямо предложението. Те засягат главно изискванията за разрешение за пребиваване. Една камара призова за допълнителни правни разпоредби, включително за единно описание на разрешителното и правило, че то ще се прилага само за една държава-членка. Друга камара призова да не се обвързва валидността на разрешението за пребиваване с договора за работа. Някои камари изразиха съмнения относно необходимостта от издаване на многократно сезонно разрешение. Освен това две камари изразиха подкрепа за удължаването на срока на разрешителното от 6 месеца до максимум 9 месеца, а една камара изрази становището, че гражданите на трети държави следва да имат правото да работят в дадена държава-членка на базата на разрешение за сезонен работник, издадено от друга държава-членка. Един национален парламент подчерта възможностите за евентуална несъвместимост с неговото национално трудово законодателство, службите по заетостта и системите за социална сигурност. Към момента в Съвета и в Европейския парламент са проведени само предварителни обсъждания на равнище работна група и комисия съответно. Те са обсъдили някои от въпросите, повдигнати от националните парламенти в техните становища, като

²⁶ Вж. също Доклад на Комисията относно субсидиарността и пропорционалността – 18-ти доклад относно „по-доброто законотворчество“ за 2010 г.

²⁷ Двете испански камари изпратиха съвместно становище, което прави общо осем становища от девет камари.

определенията, продължителността на разрешението или документите, с които се разрешава престоят. Като цяло следва да се подчертае, че някои от становищата, изпратени от националните парламенти по това предложение, послужиха като действително „ранно предупреждение“ за Комисията що се отнася до въпросите, които е вероятно да бъдат повдигнати в хода на законодателния процес.

- Зелена книга за пенсиите

Всичките шест камари, които предоставиха коментари относно тази зелена книга, посочиха, че те разполагат с изключителната компетентност за определяне на основните принципи на системата за социална сигурност, включително основните принципи на пенсионните системи. Някои от тях посочват също така, че при изготвянето на пенсионните системи, целите на финансовата и икономическата политика не са единствените фактори, които трябва да бъдат отчитани. С едно изключение, всички камари отхвърлиха опитите на Комисията да определи стандарти за адекватна пенсия в Европа. Четири камари отбелязаха, че на този етап не са необходими допълнителни корекции на техните пенсионни системи. Една камара ясно призна, че ЕС би могъл да има определена роля, що се отнася до устойчивостта, като прикани Комисията да разгледа възможността за система за отчитане на специфичните разходи за пенсионните реформи, които да не се включват в изчислението на общия дефицит в държавните бюджети в Пакта за стабилност и растеж. Идеята за механизъм за автоматична корекция, свързан с пенсионната възраст, предизвика реакции от двете страни, като един парламент подчерта по-конкретно важността от подобряване на правилата на ЕС относно здравето и безопасността на работното място. Всички камари, с изключение на една, се съгласиха, че на равнище ЕС биха могли да бъдат предприети мерки за гарантиране на преносимостта на пенсионните права, а също и за хармонизиране на правната уредба за предприятия, упражняващи дейност на пенсионния пазар. Като продължение на обществената консултация Комисията планира изготвянето на Бяла книга за пенсиите през третото тримесечие и преглед на директивата относно институциите за професионално пенсионно осигуряване (ИППО) през 2012 г. В този контекст Комисията ще вземе предвид становищата, получени от националните парламенти.

- Делегирани актове

Следва да се отбележи също така, че в своите становища по предложенията, в които се предвиждат делегирани актове, една камара систематично оспорва факта, че делегираните правомощия се предоставят на Комисията за неопределен период от време. Според тази камара това противоречи на член 290 от ДФЕС (Договора за функционирането на Европейския съюз). Други национални парламенти споделят това виждане за конкретни законодателни документи. В отговорите си Комисията подчерта, че целите за ефикасност и бързина, които преди всичко оправдават използването на делегирани актове, следва да имат превес и че твърде честитите прегледи биха противоречали на същинската цел на делегирането. Следва да се отбележи също така, че в единното разбиране, съгласувано от Комисията, Съвета и Европейския парламент относно делегираните актове, изрично се посочва възможността да се предоставят на Комисията делегирани правомощия за неопределен период от време, което Комисията систематично предлага всеки път, когато представя проект на законодателство, предвиждащо делегирани актове. Въпреки това по време на законодателния процес понякога законодателите са избрали да ограничат продължителността на делегирането

до пет години с мълчаливо продължаване за същия период от време, при условие че Комисията представи доклад.

3.2. Контакти и посещения

Както и през предходните години размяната на писмени становища и отговори между националните парламенти и Комисията беше допълнена от разнообразни лични контакти и срещи, както на политическо, така и на служебно равнище. От началото на мандата на новия състав на Комисията в началото на 2009 г. председателят Барозу и заместник-председателят Шефчович насърчават комисарите да засилят контактите си с представителите на националните парламенти по време на своите посещения в държавите-членки²⁸, като е въведена вътрешна система, за да се гарантира, че всички те са информирани за многобройните срещи, които се провеждат между комисарите и националните парламенти.

Следва да се подчертае, че от встъпването си в служба всички комисари са посетили поне един национален парламент, като повечето от тях редовно присъстват на заседанията на различните камари. При назначаването си за заместник-председател на Комисията, отговарящ за междуинституционалните връзки, г-н Шефчович оповести намерението си да посети всички национални парламенти поне веднъж по време на мандата си. До края на май 2011 г. той вече бе посетил около половината от тях.

Комисията бе представена на политическо равнище на всички основни междупарламентарни срещи, проведени през 2010 г., включително заседанията на КОСАК, конференцията на председателите на парламенти, както и на заседанията на съвместните парламентарни комитети. Що се отнася до COFACC²⁹, върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност/заместник-председател на Комисията редовно е канен да участва в неговите заседания. Службите на Комисията продължиха също така своята практика да представят документи пред националните парламентарни комисии при поискване, както и редовно да се срещат с разположените в Брюксел представители на националните парламенти, за да обсъждат разнообразни предстоящи инициативи или текущи досиета. Заместник-председателят Шефчович се среща два пъти с тази мрежа от представители на националните парламенти през 2010 г.

Въз основа на вече установените тесни и конструктивни контакти между Комисията и IPEx³⁰, Комисията прие през октомври 2010 г. официална покана да стане постоянен наблюдател в съвета на IPEx и оттогава редовно участва в заседанията на този орган.

4. ПЕРСПЕКТИВА

Ролята на националните парламенти на европейската междуинституционална сцена нараства. През 2010 г. те ясно показаха, че са добре подготвени и готови да поемат новите си отговорности. Комисията приветства това развитие на ситуацията. По този начин не само се засилва демократичното измерение на ЕС, но се оказва също така подкрепа за по-доброто прилагане и ефективност на правото на ЕС. Ето защо

²⁸ PV(2010) 1920 окончателен.

²⁹ Конференция на председателите на комисии по външните работи.

³⁰ Междупарламентарен обмен на информация за ЕС.

Комисията се ангажира напълно със задълбочаването на политическия диалог с националните парламенти, като се съблюдава надлежно институционалният баланс на равнище ЕС.

През 2010 г. председателят Барозу и заместник-председателят Шефчович вече направиха някои конкретни предложения по отношение на темите, които биха могли да бъдат предмет на по-редовни и задълбочени дискусии между Комисията и националните парламенти, както и на по-систематичен и структуриран последващ контрол, посочвайки по-специално въпроса за икономическото управление, включително европейския семестър и стратегията „Европа 2020“, а така също и работната програма на Комисията.

По отношение на икономическото управление Комисията приветства факта, че унгарското председателство на КОСАК се съгласи да съсредоточи дискусиите и разискванията по този въпрос в първата половина на 2011 г. и приветства 15-ия шестмесечен доклад, който бе обсъден на пленарното заседание на КОСАК в Будапеща през май. Комисията очаква, че резултатите от тези дискусии ще проправят пътя за по-нататъшно оптимизиране на сътрудничеството между Комисията и националните парламенти, и по-специално за засилване на тяхната роля в контекста на европейския семестър.

Освен това Комисията е обнадеедена от интереса, показан от националните парламенти по отношение на икономическото управление и стратегията „Европа 2020“ в контекста на политическия диалог, и е убедена, че тяхната роля е от решаващо значение за функционирането на тази система. Националните парламенти могат да допринесат за гарантиране на това, че националните мерки са пропорционални и съвместими с европейските задължения и дават възможност за постигане на целите. Те могат да насърчават своите правителства да възприемат колкото е възможно по-амбициозен подход при изготвянето на националните програми за реформи и могат да използват тези програми след това, за да проследяват напредъка по отношение на целите, използвайки ги по този начин като истински инструмент за демократично участие.

По отношение на своята работна програма Комисията желае да потвърди отново своя ангажимент да взема предвид съображенията на националните парламенти при стратегическото планиране. Тя е убедена, че националните парламенти следва да бъдат изслушвани не само надолу по веригата, но и нагоре. Отделните или колективните становища, представяни чрез КОСАК, следва да бъдат подавани своевременно, за да бъдат включени в подготовката на работната програма на Комисията успоредно с провеждането на диалога между Комисията и другите институции на ЕС. По този начин националните парламенти могат да спомогнат за изграждането на истински консенсус за това в кои области ЕС следва да съсредоточи своята политика и ресурси през идните години.

Комисията продължава също така да разчита на подкрепата на националните парламенти по отношение на транспонирането на директивите на ЕС в националното законодателство и в тази връзка се зае с повишаването на тяхната информираност относно важността на правилното транспониране на законодателството на ЕС, така че правата и задълженията, установени в дадена директива, да могат да се прилагат по хармоничен начин в целия ЕС.

Накрая, дискусиите и контактите между Комисията и националните парламенти относно прилагането на Договора от Лисабон по отношение на разпоредбите относно Европол и Евроюст³¹ със сигурност ще се засилят през 2011 г. и през следващите години. Със съобщението на Комисията относно демократичния контрол над Европол от декември 2010 г.³², което националните парламенти коментираха в началото на 2011 г. и което беше също така предмет на дискусии по време на конференцията на председателите на парламенти през април 2011 г., се проправя пътят на предвиденото приемане на регламент през 2013 г. В съобщението се потвърждава също така, че същевременно Комисията възнамерява да подобри информирането на националните парламенти по отношение на оценката на Европол. Що се отнася до Евроюст, Комисията очаква до края на 2011 г. резултатите от проучване относно засилването на дейността на Евроюст, в което се разглеждат и възможните варианти за участие на Европейския парламент и на националните парламенти в оценяването на дейността на Евроюст. Комисията ще започне обмислянето на законодателни предложения след внимателен анализ на това проучване и ще информира редовно националните парламенти, които ще бъдат привлечени за участие на предзаконодателния етап.

³¹ Член 88 и член 85 от ДФЕС.
³² COM(2010) 776.

Приложение 1

Общ брой получени становища по държави/камари

Национален парламент	Камара	Общ брой становища (политически диалог)	Мотивирани становища ³³ (контролен механизъм за субсидиарност)
Португалия	Assembleia da Republica	106	0
Италия	Senato della Repubblica	71	1
Чешка република	Senát	29	1
Италия	Camera dei Deputati	25	0
Германия	Bundesrat	23	1
Швеция	Riksdagen	20	3
Австрия	Bundesrat	13	2
Австрия	Nationalrat	12	1
Обединено кралство	House of Lords	12	2
Дания	Folketinget	11	2
Румъния	Senatul	9	0
Люксембург	Chambre des Députés	7	3
Германия	Bundestag	6	1
Полша	Senat	5	4
Гърция	Chamber of Deputies	4	0
Литва	Seimas	4	2
Испания	Congreso de los diputados и Senado (двете камари)	4	0
Ирландия	Oireachtas (двете камари)	3	0

³³

В това число и четири становища, които са пристигнали след 8-седмичния срок или не са били приети от съответните камари в съответствие с техните вътрешни правила.

Национален парламент	Камара	Общ брой становища (политически диалог)	Мотивирани становища ³³ (контролен механизъм за субсидиарност)
Чешка република	Poslanecká sněmovna	3	1
Франция	Sénat	3	3
Обединено кралство	House of Commons	3	3
Нидерландия	Eerste Kamer Staten Generaal	3	0
Полша	Sejm	2	2
Нидерландия	Двете камари	2	2
Румъния	Двете камари	2	0
Нидерландия	Tweede Kamer Staten Generaal	1	0
Кипър	House of Representatives	1	0
Латвия	Saeima	1	0
Белгия	Chambre des Représentants	1	0
Финландия	Eduskunta	1	0
Белгия	Sénat	0	0
България	Народно събрание	0	0
Естония	Riigikogu	0	0
Франция	Assemblée Nationale	0	0
Унгария	Országgyűlés	0	0
Малта	Kamra tad-Deputati	0	0
Словакия	Národná rada	0	0
Словения	Državni svet	0	0
Словения	Državni zbor	0	0
Румъния	Camera Deputaților	0	0

Национален парламент	Камара	Общ брой становища (политически диалог)	Мотивирани становища³³ (контролен механизъм за субсидиарност)
	Общо	387	34

Приложение 2

Предложения и инициативи на Комисията, за които бе получен най-голям брой становищав контекста на политическия диалог (2010 г.)

Документ на Комисията	Заглавие	Брой становища
COM(2010)379	Предложение за директива относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на сезонната заетост	16
COM(2009)622 COM(2010)119	Гражданска инициатива (зелена книга и предложение за регламент)	13
COM(2010)368	Предложение за директива относно схемите за гарантиране на депозитите	11
COM(2010)537	Предложение за регламент относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)	8
COM(2010)61	Предложение за регламент за създаване на Европейска агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите-членки на Европейския съюз (FRONTEX)	7
COM(2010)539	Предложение за регламент за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски стопани	7
COM(2010)486	Предложение за регламент по отношение на разпределянето на храна на най-нуждаещите се лица в Съюза	7
COM(2009)647 COM(2010)2020	Стратегия „Европа 2020“ (консултативен документ и съобщение)	7
COM(2010)365	Зелена книга за адекватни, устойчиви и сигурни европейски пенсионни системи	6
COM(2010)289	Предложение за регламент относно агенциите за кредитен рейтинг	6

Приложение 3

Брой получени становища по области на политиката през 2010 г.

Област на политиката	Общо
Правосъдие и вътрешни работи	88
Институционална, правна и междусекторна политика ³⁴	53
Вътрешен пазар и услуги	45
Селско стопанство и развитие на селските райони	30
Икономически и финансови въпроси	18
Предприятия и промишленост	16
Информационно общество и медии	16
Околна среда	14
Здравеопазване и потребители	13
Мобилност и транспорт	13
Морско дело и рибарство	11
Трудова заетост, социални въпроси и равни възможности	10
Евростат	10
Образование и култура	9
Енергетика	7
Развитие	7
Външни отношения	5
Бюджет	4
Търговия	3
Конкуренция	3
Регионална политика	3
Данъчно облагане и митнически съюз	3
Действия по климата	3
Изследвания и иновации	2
Разширяване	1
Общо	387

³⁴

Включително гражданската инициатива и стратегията „Европа 2020“.

